

ISUS KAO PRIJATELJ

Ciljevi:

- Uvidjeti važnost prijateljstva i zajedništva u životu
- Doživjeti Isusa kao prijatelja
- Istaknuti karakteristike Isusa kao prijatelja
- Moliti da i sami budemo prijatelji kao Isus

Željeli bismo večeras razmišljati o prijateljstvu, ali ne o bilo kakvom prijateljstvu, već o Isusovom prijateljstvu. Zašto o Isusovom prijateljstvu? Zato da se usredotočimo na ono što je za nas kršćane bitno. Pripremajući se za ovaj vjeronauk malo sam surfao po Internetu tražeći nešto pametno o ovoj temi. No naslovi me nisu baš previše zainteresirali. Obično se govorilo o prijateljstvu između dečka i djevojke koje kad-tad preraste u ljubav. Također se govorilo o prijateljstvu između čovjeka i životinje, a čini mi se da su neki spominjali i istospolno prijateljstvo. Da bilo je i ponuda za pronalaženje prijatelja (samo ne znam u koje svrhe) itd. Nakon ovih naslova shvatio sam da trebam posegnuti za nekim drugim izvorom kako bi dokučio što je to pravo prijateljstvo. U Novom Zavjetu Isus se dva puta obraća svojim učenicima kao prijateljima. Jednom u Lukinom evanđelju četrnaestom poglavlju, a jednom u Ivanovom evanđelju petnaestom poglavlju. Želio bih da pomoću novozavjetnih tekstova upoznamo Isusa kao prijatelja i dadnemo se učiti od njega kako biti nekome prijatelj.

Motivacija:

- prva grupa: Dovršite rečenicu: *Za mene je prijateljstvo...*
- druga grupa: Napisati osobine koje cijenite kod prijatelja
- treća grupa: Što očekuješ od prijatelja?

Isus sposoban za prijateljstvo

Evanđelja nam govore kako je Isus bio otvoren za prijateljstvo. On je volio provoditi vrijeme s ljudima i nije se libio uspostavljati nova prijateljstva. Osobito intimno prijateljstvo gajio je prema apostolima, ali to ga nije sprečavalo da uspostavlja nove odnose. Ipak on je svoje

prijateljstvo shvaćao na drugačiji način. Duboko je svjestan svog poslanja koje mu nalaže da bude drugima pomoć, oslonac, utočište. Prožet takvim poslanjem Isus uspostavlja prijateljstva koja su za ondašnji pobožan (farizeji i saduceji) puk, ali i za same učenike bila sablažnjiva. Prisjetimo se samo nekih primjera: Isus na putu za Jeruzalem na zdencu usred dana razgovara s ženom Samarijankom, ulazi u kuću omraženog nadcarinika Zakeja, dopušta da mu žena sumnjivog morala pere noge, hvali vjeru rimskog stotinka, dotiče se gubava čovjeka, čuje zapomaganje slijepca Baritmeja itd. možemo reći da se je njegovo propovijedanje sastojalo od: čudesa, dobrih djela, ali i u uspostavljanju novih prijateljstava.

Isus sposoban za neprijateljstvo

Isusovo djelovanje izaziva i negodovanje. On nije govorio ljudima ono što bi oni rado čuli. Govorio je ono što je ispravno polazeći od Boga. To mu je donijelo neprijateljstvo mnogih saduceja i farizeja. I jedni i drugi doživljavali su u Isusovim riječima i djelima ugrožavanje svojih interesa. Isus je imao hrabrosti u Hramu isprevrtati stolove mjenjačima i prodavačima te istjerati iz Hrama one koji su prodavali i kupovali. To se nije svidjelo glavarima svećeničkim i pismoznancima jer je to ugrožavalo njihove religiozne i gospodarske interese. Farizeima je javno poručio da je su licemjeri jer jedno govore, a drugo čine.

Ova Isusova sposobnost za neprijateljstvo i nama danas poručuje kako oko sebe ne trebamo graditi lažna prijateljstva. Prijateljstva nema bez **istine**, a istinu ponekad ne vole svi čuti, a kamo li prihvatiti. No bilo bi krivo otići i u drugu krajnost. Neki kršćani koji stalno izazivaju negodovanje i ulaze u nove sukobe opravdavajući to činjenicom da je i Isus bio sposoban za neprijateljstvo. Jasno je da je ovakvo polazište krivo. Ako je svaki sukob u koji upadnem opravdavam Isusovim iskustvo neprijateljstva, tada postajem slijep za vlastiti udio u sukobu i za vlastite pogreške. Možda izazivam nevolje jer sam nesposoban shvatiti drugoga, jer sam slijep za njegove vlastite namjere.

Isus druge međusobno povezuje u prijateljstvo

Ne samo da je Isus uspostavio mnoga prijateljstva, već je i mnoge koji su išli za njim učinio međusobno prijateljima. On je imao sposobnost da svojom osobom i Duhom poveže u zajedništvo ljude koji su se

međusobno razlikovali. To se osobito primjećuje u izboru apostola (Matej-carinik, Petar-ribar, Šimun-revritelj, onaj koji izvršava zakon). **Prijateljstvo za Isusa nužno rađa zajedništvom.** Ovo zajedništvo se osobito pokazuje u prvoj Crkvi. Tu se pokazuje da je moguće zajedništvo između Židova i pogana, između muškarca i žene, između siromašnih i bogatih, između slobodnih i robova. Zajednica je za prve kršćane bila mjesto iskustva Boga.

Ona to može postati i danas. Zajedništvo ljudi koji mole u bogoslužju ili u nekoj molitvenoj skupini može postati intenzivno iskustvo Boga. Tu odjednom osjećamo da nismo sami da je među nama Bog. Sam je Isus obećao: «Jer gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima.»

No poznato nam je i drugačije iskustvo, da zajednica može postati i **teretom** (npr. bogoslovija). To je Isus dobro znao pa je pozivao učenike na osamu. Odnosno da se nakratko izdvoje iz mase te se u tišini susretnu s Bogom i sa samima sobom. Biti nekome prijatelj ne znači svaki trenutak boraviti s njime. Često smo slušali iskustva ljudi koji su se razočarali u svome prijatelju: «Kako je on to mogao učiniti pa mi smo stalno bili zajedno.» Puno vremena provedeno uz kavu ne znači da će se prijateljstvo održati. Postoji dobra samoća koja nas osposobljava za zajedništvo. Da bih mogao biti s drugima moram prvo biti sa samim sobom. Nekada druge iskoristimo kako bismo pobjegli od samih sebe. U konačnici se prijateljstvo raspada jer u drugima tražimo sebe. Niti mi možemo biti kao drugi, niti nam drugi mogu darovati ono što je nama potrebno.

Zajedništvo koje je izraslo iz prijateljstva apostola, a kasnije i iz prve Crkve utemeljeno je na tome da se sve međusobno dijeli. A to prije svega znači da se međusobno dijele snaga i slabost. Specifičnost kršćanske zajednice jest upravo u tome da smijemo pokazati svoje slabosti. Henri Nouwen govori: *Sve što uskratimo zajednici, nedostajat će njezinoj životnosti. Uskratimo li joj svoje slabosti, koje bismo joj najradije zatajili, na nekom važnom mjestu neće moći procvasti zajedništvo.* To znači da se u kršćanskoj zajednici ne moraš uvijek dokazivati. U svijetu je potpuno drugačije. Smiješ si dopustiti da budeš slab, smiješ si dopustiti pad. Zajednica je tu da te podigne.

Ipak pokazati svoje slabosti ne znači razotkriti svoju intimu. Postoje neke stvari koje su imaš pravo zadržati samo za sebe i Boga. Zajedništvo opstaje samo ako svatko može i smije biti sam za sebe. Neke zajednice preopterećuju svoje članove jer žele sve njihovo. Samoća i zajedništvo moraju biti u zdravoj napetosti. Samo ako u zajednici svatko može ići svojim vlastitim nutarnjim putem, ona će biti plodna.

- meditativno pročitati tekst Iv 13, 1-16 i Iv 15, 13-17

Tumačenje i aktualizacija teksta:

Želio bih se sada ukratko zadržati na ovoj Isusovoj riječi koji smo malo prije čuli: *više vas ne nazivam slugama , jer sluga ne zna što čini gospodar. Nazvao sam vas prijateljima, jer vam saopćih sve što sam čup od Oca.*

U Isusovo vrijeme učitelj se iznimno poštivao. Njemu se morala iskazivati jednaka čast kao i zemaljskim roditeljima. Odnos učitelja i učenika bio je kao odnos gospodara i sluga. Isus svojim učenicima daje jedno novo dostojanstvo, on ih naziva prijateljima. Bitna razlika između sluga i prijatelja jest u slobodi. Sluga ovisi o gospodarevoj dobroti. Svako njegovo djelovanje ide za time da zadovolji gospodara. Ukoliko nešto ne učini dobro sluga je u strahu jer se boji gospodareve reakcije. Strah ga čini neslobodnim. Isus želi da se njegov odnos s učenicima ne gradi na strahu, već na ljubavi. Oni se ne trebaju bojati njegove reakcija makar i nešto loše učinili. On ih želi uputiti u svu istinu i pred njima nema nikakvih tajni.

Ove riječi nas potiču na novu izgradnju našeg odnosa prema Bogu. Odnos je to koji je baziran na ljubavi, a ne na strahu. Ako Boga prihvaćamo kao prijatelja onda će i naš odnos prema njemu biti prijateljski. Kada prijatelja za nešto zamolimo onda smo već unaprijed uvjereni da će on to i učiniti. Zato Isus govori svojim učenicima: *Ma što me zamolili u moje ime učinit ću.* Ovdje se radi o prijateljskom djelovanju.

No Isusovo prijateljstvo doživljava svoj vrhunac u služenju. On nam svojim primjerom pokazuje kakvo naše prijateljstvo treba biti. *Dao sam vam primjer da i vi činite kako ja činim vama.*

Molitva:

- Za Isus je tajna prijateljstva u ovome: dati svoj život za prijatelje. Što to znači za tebe? Što ti daješ za daješ za prijatelje?
- Kako doživljavaš Boga. Sjeti se da te Isus nazvao svojim prijateljem.
- Možda nemaš hrabrosti položiti svoj život za prijatelje (tko ima), ali osloni se na onoga tko je položio svoj život za tebe.

Prijatelji

Jednom ću među mnogima naći prijatelja
koji će uz me ustrajati,
koji će me kada odem čekati,

koji će kad se vrati ostati jednak.
Imati će za me vremena kada budem trebao
ostati će mi privržen neusiljenom ljubavlju.
Imati će povjerenja u moje vrijednosti
i neće se znati zbuniti od mojih nedostataka.
Neće zadirati u moju slobodu
i svoje prijateljstvo neće vezati uz uvjete.
Ljubiti će istinu i neće me zaboraviti.
Reći će mi moje pogreške i slabosti
u pravi čas pažljivo i susretljivo.
Rado će mi oprostiti.
Za me će se brinuti i strahovati
kada padnem u zdvojnost i skrenem stranputicom.
Ustrajat će u nadi ako se budem izgubio.
Ako netko traži takva prijatelja
evo ja mu želim takvim biti.